

สภาพปัญหาการดำเนินงานกลุ่มอาชีพผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง
อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น

Conditions of Problems in the Operation of the Natural-Dyed Cotton Weaving Group
at Ban Nong Plong Manchakhiri District Khon Kaen

ศิริกัญญา แท้มสี¹ อริศราวรรณ นียมรัตน์จรูญ²
E-mail: sb6240307113@lru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องสภาพปัญหาการดำเนินงานกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น ใช้ระเบียบวิธีแบบเชิงคุณภาพกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ประธานผู้นำกลุ่ม กรรมการกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม ชาวบ้าน และผู้บริโภค รวม 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสภาพปัญหาการดำเนินงานกลุ่มอาชีพย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น คือปัญหาไวรัสโคโรนาได้ส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง รวมทั้งผู้ผลิต กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ตามที่กลุ่มต้องจึง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมิ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวที่เริ่มลดน้อยลงทั้งหมดมาตรการเฝ้าระวังโรคระบาดโควิด 19 ทำให้ผู้คนที่เดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์

คำสำคัญ: สภาพปัญหา ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มอาชีพ

Abstract

Research on the condition of problems in the operation of the natural dye cotton weaving group at Ban Nong Ya Plong Manchakhiri District Khon Kaen Province The objectives of this study were to study the condition of problems in the operation of the natural dyed cotton fabric group at Ban Nong Ya Plong. Manchakhiri District Khon Kaen Province Using a qualitative research method, the target groups are: The group's chairman, group leader, group committee, group members, villagers and consumers included 5 people. The instrument used was a structured interview form. Data were analyzed by analyzing the content and condition of the natural-dyed cotton fabric group at Ban Nong Ya Plong. Manchakhiri District Khon Kaen Province The results showed that.

Problems arising from the natural-dyed cotton weaving group at Ban Nong Ya Plong Manchakhiri District Khon Kaen is that the coronavirus problem has a wide impact including the manufacturer OTOP entrepreneurs group The inability to remember the product units as the group had to, thus affecting the overall economy in the natural-dyed cotton weaving group, Ban Nong Ya Plong. Manchakhiri District Khon Kaen In which consumers or tourists have begun to decrease, including measures to watch for the epidemic of COVID-19 making people unable to come to buy products

Keywords: problem condition, natural dye cotton, professional group

ความเป็นมาของปัญหา

ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป้าหมายนี้มุ่งเน้นที่จะสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศที่กำลังพัฒนา (North-South) และความร่วมมือระหว่าง ประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยกัน โดยสนับสนุนแผนระดับชาติ เพื่อการบรรลุถึงเป้าหมาย การส่งเสริมการค้าระหว่าง ประเทศ และการช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาได้เพิ่ม การส่งออก (วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย, 2016)

¹ นักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมี คุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของ ภาคบริการ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความ มั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2561)

การพัฒนากลุ่มอาชีพ กลุ่มอาชีพที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพได้อย่าง ยั่งยืนนั้น กลุ่มอาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่นด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม, การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง, การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่มที่เหมาะสม เป็นธรรม และสมาชิกมีความพึงพอใจ, การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้, การมีกฎระเบียบกติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน, มีการกำกับติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน, มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัล การยกย่อง ชมเชย และด้านการพัฒนาด้านการผลิต ปริมาณผลผลิต, ผลงานได้ตามเป้าหมาย, คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย, ความหลากหลายของผลผลิต, การพัฒนาต่อยอดของผลผลิตกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมะ จัหวัดขอนแก่น (สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนกรมการพัฒนาชุมชนกลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน) สอดคล้องกับงานวิจัย นฤเบศ เลขกลาง (2557) การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้าย และตัดเย็บบ้านโคกสูง ตำบลเชียงยืน อำเภอยั่งยืน จังหวัด มหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการดำเนินงาน 2) ปัญหาและอุปสรรค 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็ง พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานของกลุ่ม กลุ่มมีการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ของสมาชิก ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน ผู้นำและ คณะกรรมการกลุ่มมีความรับผิดชอบ ชื่อสัตย์สมาชิกกลุ่ม มีความสามารถผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีคุณภาพได้มาตรฐานจากการ คัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว ตามโครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับประเทศ และผลิตภัณฑ์ มีรูปแบบที่ทันสมัย 2) ปัญหาและอุปสรรค กลุ่มมีสมาชิกลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากกลุ่มมีกฎไม่รับสมาชิกเพิ่ม จึงทำให้ในอนาคตกลุ่ม มีความเสี่ยงที่จะมีการยุบเลิกกลุ่มลงได้และในปัจจุบันไม่มีกรทอ ผ้าฝ้ายขึ้นในกลุ่ม เหลือเพียงแต่ช่างที่ทำการตัดเย็บเท่านั้น ซึ่งกลุ่ม มีช่างที่มีประสบการณ์และมีความชำนาญในการตัดเย็บเพียงไม่กี่คน จึงทำให้ในบางครั้งต้องใช้เวลาในการผลิต จึงทำให้เกิด ความล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการของตลาด ส่วนในการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จะมีเพียงประธานกลุ่มที่เป็นตัวแทนในการ จำหน่ายสินค้า สมาชิกของกลุ่มขาดทักษะความรู้ในการการตลาด ส่งผลให้กลุ่มขาดรายได้ในการจำหน่ายสินค้า 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จ กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและ มีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ มีการแบ่งหน้าที่ความ รับผิดชอบในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม ผู้นำกลุ่มมีความ

กลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมะ จัหวัดขอนแก่น เกิดการรวมตัวกันของผู้ที่ทอผ้าเป็นรายได้เสริมในช่วงฤดูทอานาเดิมที่แต่ก่อนกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีเคมีในการย้อมผ้าแต่เนื่องจากสีเคมีนั้นขายยากมากจากความนิยม และแนวโน้มของผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ เป็นที่ต้องการของลูกค้านามาก จึงเกิดแนวคิดที่จะผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม จึงได้ศึกษาเรื่องราวการย้อมสีธรรมชาติจากผู้สูงอายุที่มีความรู้ในหมู่บ้าน นางวิไลวรรณ โนนดี ประธานกลุ่มได้นำเอาความรู้ การย้อมสีธรรมชาติจากกลุ่มการทอผ้าไหม มาสร้างรายได้ให้กับกลุ่ม โดยปัจจุบันกลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ได้มีการดำเนินคิดค้นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอมัญจาคีรี เช่น ลายดอกกล้วยไม้ป่าบาน ลายเต่าที่เป็นแหล่งเที่ยวสำคัญของหมู่บ้านกอกหรือที่คนทั่วไปเรียกหมู่บ้านเต่า มาเป็นลายเฉพาะกลุ่ม เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับอำเภอมัญจาคีรี จึงทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ศึกษาสภาพปัญหาดำเนินงานกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมะ จัหวัดขอนแก่น เพราะในปัจจุบันกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติยังประสบปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่ม การระบาดของโรคโควิด-19 ในปัจจุบันนี้ซึ่งส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป็นอย่างมากซึ่งผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาสภาพปัญหาดำเนินงานกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมะ จัหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research design) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาดำเนินงานกลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตุมะ จัหวัดขอนแก่น

2. กลุ่มเป้าหมาย

โดยได้ศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับการสภาพการดำเนินงานของกลุ่ม โดยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล แบบเจาะจง 5 กลุ่ม คือ 1) ประธานผู้นำกลุ่ม 2) กรรมการกลุ่ม 3) สมาชิกกลุ่ม 4) ชาวบ้าน 5) ผู้บริโภค

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างครั้งนี้ ได้แก่ 1) ประธานผู้นำกลุ่ม 2) กรรมการกลุ่ม 3) สมาชิกกลุ่ม 4) ชาวบ้าน 5) ผู้บริโภค จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาได้ใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ชนิดปลายเปิด ในการสัมภาษณ์ ประธานผู้นำกลุ่ม กรรมการกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม ชาวบ้าน และผู้บริโภค รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ของกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น
- 2) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์และรายการคำถามแต่ละประเด็น
- 3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาว่าตรงตามเนื้อหาและมีข้อมูลครบถ้วนหรือไม่ จากนั้น

ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

- 4) แก้ไขและปรับปรุงให้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วจึงนำไปรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน ครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ คือ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ ที่มีการเก็บไว้ในบางส่วน

ส่วนที่ 2 เก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่จัดสร้างขึ้น สัมภาษณ์กับกลุ่มอาชีพ

ทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ การวิเคราะห์เนื้อหาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวทางสำหรับคำถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยดูจากวัตถุประสงค์การวิจัย นำเสนอในรูปเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาศึกษาสภาพปัญหาดำเนินงานกลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิจัย

ศึกษาสภาพปัญหาดำเนินงานกลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น คือปัญหาไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (2019-nCoV) หรือ ที่ทุกคนรู้จักในนาม โควิด-19 (COVID-19) ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มดังนี้

ผู้ผลิตได้รับผลกระทบ 1) กลุ่มผู้ประกอบการสหกิจ และกลุ่มผู้ประกอบการOTOP ที่ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในกลุ่ม ทำให้กลุ่มต้องผลิตตามออเดอร์เท่านั้น และไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าออกมาไว้อเองเพราะกลุ่มกลัวจะไม่มีผู้บริโภคมาซื้อ รวมทั้งกลัวว่าสินค้าที่ผลิตจะขายไม่ออก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “แต่ก่อนมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมตลอดแต่เพราะเกิดปัญหาสถานการณ์โรคโควิด 19 ระบาดจึงทำให้กลุ่มอาชีพทอผ้าได้รับผลกระทบอย่างมากในปัจจุบัน ทำให้กลุ่มต้องผลิตตามออเดอร์เท่านั้น และไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าออกมาไว้อเองเพราะกลุ่มกลัวจะไม่มีผู้บริโภคมาซื้อ รวมทั้งกลัวว่าสินค้าที่ผลิตจะขายไม่ออก”

ผู้บริโภคได้รับผลกระทบ 2) ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวก็เริ่มลดน้อยลงลดทั้งมาตรการเฝ้าระวังโรคระบาดโควิด19 ทำให้ผู้คนไม่สามารถที่จะเดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “ส่วนสภาพการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มในส่วนของการดำเนินงานของกรรมในกลุ่มมีดังนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขา เทรย์ญิก ปฏิคม แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง”

สมาชิกได้รับผลกระทบ 3) เมื่อโรคระบาดโควิดส่งผลกระทบต่อรายได้ของสมาชิกภายในกลุ่มจึงทำให้สมาชิกบางคนเลือกที่จะออกจากกลุ่มทอผ้าเพื่อที่จะไปประกอบอาชีพอื่น เช่น ทำงานโรงงาน เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “กลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ทำให้สมาชิกพลอยได้รับผลกระทบการขาดรายได้ เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาชม ซื่อสินค้าของกลุ่มจึงทำให้สมาชิกกลุ่มต้องหาอาชีพเสริม เช่น งานโรงงานใกล้บ้าน ”

กรรมการได้รับผลกระทบ 4)สภาพการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มในส่วนของการทำงานของกรรมในกลุ่มมีดังนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขา เจริญญิก ปฎิคม แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “ส่วนสภาพการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มในส่วนของการทำงานของกรรมในกลุ่มมีดังนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขา เจริญญิก ปฎิคม แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง”

5)ในขนาดเดียวกันนั้นตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน กลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น ก็มีหน่วยงานต่างๆให้การส่งเสริมสนับสนุนกลุ่ม หน่วยงานพัฒนาชุมชนให้ความรู้ อบรมในด้านต่างๆ และออกจำหน่ายสินค้า กรมส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น เงินส่งเสริมกลุ่มอาชีพเป็นทุนหมุนเวียน 40, 000 บาท และองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเพ็ก ปี 2544 เงินทุนหมุนเวียนคืนภายใน 5 ปี 40, 000 บาท

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “ภายในกลุ่มก็มีหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาสนับสนุน มีหน่วยงานจาก หน่วยงานพัฒนาชุมชนของอำเภอัญญาคีรี หน่วยงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่นมาให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่ม กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น และองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเพ็ก ปี 2544 เงินทุนหมุนเวียนคืนภายใน 5 ปี 40, 000 บาท ”

บทสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “แต่ก่อนมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมตลอดแต่เพราะเกิดปัญหาสถานการณ์โรคโควิด 19 ระบาดจึงทำให้กลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายได้รับผลกระทบอย่างมากในปัจจุบัน ทำให้กลุ่มต้องผลิตตามออเดอร์เท่านั้น และไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าออกมาไว้อึ่งเพราะกลุ่มกลัวจะไม่มีผู้บริโภคมาซื้อ รวมทั้งกลัวว่าสินค้าที่ผลิตจะขายไม่ออก ทั้งมาตรการเฝ้าโรคโควิด 19 ทำให้ผู้ที่จะมาซื้อไม่สามารถเดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์ได้อย่างที่ต้องการ ส่วนสภาพการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มในส่วนของการทำงานของกรรมในกลุ่มมีดังนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขา เจริญญิก ปฎิคม แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง แต่ภายในกลุ่มก็มีหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาสนับสนุน มีหน่วยงานจาก พัฒนาชุมชนของอำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น มาให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่ม กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น และองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเพ็ก ปี 2544 เงินทุนหมุนเวียนคืนภายใน 5 ปี 40, 000 บาท ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “ตอนนี้สถานการณ์โควิดทำให้ไม่สามารถเข้าไปซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้เมื่อแต่ก่อนเนื่องจากโควิด 19 ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “กลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ทำให้สมาชิกพลอยได้รับผลกระทบการขาดรายได้ เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาชม ซื่อสินค้าของกลุ่มจึงทำให้สมาชิกกลุ่มต้องหาอาชีพเสริม เช่น งานโรงงานใกล้บ้าน ”

ภาพที่ 1 ศูนย์เรียนรู้การกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานที่การจัดอบรมความรู้การทอผ้าฝ้ายไหม เป็นที่รองรับหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาจัดอบรมให้กับกลุ่ม
ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอัญญาคีรี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ผลิตได้รับผลกระทบ 1) กลุ่มผู้ประกอบการสหกิจ และกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจตุรพักตรพิมาน จังหวัดขอนแก่น ผู้บริโภคได้รับผลกระทบ 2) ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวที่เริ่มลดน้อยลงตั้งแต่มาตรการเฝ้าระวังโรคระบาดโควิด19 ทำให้ผู้คนที่สามารถที่จะเดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์ สมาชิกได้รับผลกระทบ 3) เมื่อโรคระบาดโควิดส่งผลกระทบต่อรายได้ของสมาชิกภายในกลุ่มจึงทำให้สมาชิกบางคนเลือกที่จะออกจากกลุ่มทอผ้าฝ้ายเพื่อที่จะไปประกอบอาชีพอื่น เช่น ทำงานโรงงาน เป็นต้น กรรมการได้รับผลกระทบ 4) สภาพการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มในส่วนของการทำงานของกรรมในกลุ่มมีดังนี้ ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ปฏิคม แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง หน่วยงานภาครัฐ 5) ในขนาดเดียวกันนั้นตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน กลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจตุรพักตรพิมาน จังหวัดขอนแก่น ก็มีหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนกลุ่ม หน่วยงานพัฒนาชุมชนให้ความรู้ อบรมในด้านต่างๆ และออกจำหน่ายสินค้าของกรรมส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น สอดคล้องกับงานวิจัย นฤเบศร เลขกลาง (2557) การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้าย และตัดเย็บบ้านโคกสูง ตำบลเชียงยืน อำเภอเชียงยืน จังหวัด มหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการดำเนินงาน 2) ปัญหาและอุปสรรค 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็ง พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานของกลุ่ม กลุ่มมีการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ของสมาชิก ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน ผู้นำและ คณะกรรมการกลุ่มมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สมาชิกกลุ่ม มีความสามารถ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีคุณภาพได้มาตรฐานจากการ คัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับ 4 ดาว ตามโครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับประเทศ และผลิตภัณฑ์ มีรูปแบบที่ทันสมัย 2) ปัญหาและอุปสรรค กลุ่มมีสมาชิกลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากกลุ่มมีภูมิไม่รับสมาชิกเพิ่ม จึงทำให้ในอนาคตกลุ่ม มีความเสี่ยงที่จะมีการยุบเลิกกลุ่มลงได้และในปัจจุบันไม่มีการทอ ผ้าฝ้ายขึ้นในกลุ่ม เหลือเพียงแต่ช่างที่ทำการตัดเย็บเท่านั้น ซึ่งกลุ่ม มีช่างที่มีประสบการณ์และมีความชำนาญในการตัดเย็บเพียงไม่กี่คน จึงทำให้ในบางครั้งต้องใช้เวลานานในการผลิต จึงทำให้เกิด ความล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการของตลาด ส่วนในการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จะมีเพียงประธานกลุ่มที่เป็นตัวแทนในการ จำหน่ายสินค้า สมาชิกของกลุ่มขาดทักษะความรู้ในการจัดการตลาด ส่งผลให้กลุ่มขาดรายได้ในการจำหน่ายสินค้า 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จ กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและ มีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ มีการแบ่งหน้าที่ความ รับผิดชอบในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม ผู้นำกลุ่มมีความ และงานวิจัยอุทิศ ทาหอม, จริยา ดวดไฮสง และอันธิกา คงประโคน (2561) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของ กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองไทรงาม ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 2. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในการจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมบ้านหนองไทรงาม ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารที่ เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก สันทนาการกลุ่ม จัดเวทีระดมสมองร่วมกับกลุ่ม สตรีทอผ้าไหม เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนได้ร่วมกันตั้งกลุ่มสตรีทอ ผ้าไหมขึ้นในปี พ.ศ. 2551 โดยงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลตำบล ชุมเห็ด จำนวน 20,000 บาท และนอกจากนี้สมาชิกก็ได้ร่วมกันระดมเงินทุน เพื่อเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกลุ่ม ซึ่งปัจจุบันทางกลุ่มสตรีทอผ้าไหม หนองไทรงามได้มีการปรับปรุง ตัดแปลงลดค่าใช้จ่ายให้ทันสมัย ได้แก่ ภาย แมงมุมและลายนาคระโจอม จนได้รับความสนใจจากลูกค้าเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันได้มีการขายที่บ้านประธานกลุ่ม การขายออนไลน์ส่งขายศูนย์สินค้า และของฝากจังหวัดบุรีรัมย์บริเวณอนุสาวรีย์รัชกาลที่ 1 ถนนคนเดินเซราะกราว บุรีรัมย์และมีการจัดแสดงสินค้าของสำนักงานพัฒนาชุมชน เช่น งานกาชาด งานแสดงสินค้า (OTOP) ของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

จากผลวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจ และกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ในตอนนี้ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในกลุ่ม ทำให้กลุ่มต้องผลิตสินค้าตามออเดอร์เท่านั้น และไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าออกมาวางขายได้เองเพราะกลุ่มกลัวจะไม่มีผู้บริโภคมาซื้อ รวมทั้งกลัวว่าสินค้าที่ผลิตออกมาจะขายไม่ออก แม้แต่ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวที่เริ่มลดน้อยลงตั้งแต่มาตรการเฝ้าระวังโรคระบาดโควิด19 ทำให้ผู้คนที่สามารถที่จะเดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์ ภายในกลุ่มจึงได้รับผลกระทบอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ไวรัสโคโรนาได้ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิต กลุ่มผู้ประกอบการสหกิจ และกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกกลุ่มทอผ้าไม่เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ดังนั้น สำนักงาน

พัฒนาชุมชนควรส่งเสริมเรื่อง การสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิต ประกอบการ ตลอดจนสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้ง
สนับสนุนอุปกรณ์การป้องกันไวรัสโคโรนา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเพียงสภาพปัญหาดำเนินงานของกลุ่มแต่ยังไม่สามารถอธิบาย
กระบวนการที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มได้ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมีศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน
หนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองจัตวีร์ จังหวัดขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2559). แผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. วรสารวารสารวิจัยสหวิทยาการไทย สืบค้น
เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2565
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2564). การพัฒนา. (ครั้งที่พิมพ์ 11). สถานที่พิมพ์: สมาคมรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2565
- ทองเลิศ สอนจันทร์ 25 03 2565 สัมภาษณ์ประวัติความเป็นมาการก่อตั้งกลุ่มทอผ้าไหม-ผ้าฝ้าย. วารสารพัฒนศาสตร์ ปีที่ 1 ฉบับ
ที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2565
- นฤเบศ เลขกลาง. (2557). แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านทอผ้าฝ้าย และตัดเย็บบ้านโคกสูง ตำบลเชียงยืน อำเภอเชียงยืนจังหวัด
มหาสารคาม. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565
- วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย. (2016). การพัฒนาคน. จาก <https://so03.tci-thaijo.org> สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565
- วิไลวรรณ โนนมี (12 01 2565). สัมภาษณ์ความเป็นมาของกลุ่มอาชีพทอผ้าและปัญหาผลกระทบโควิดต่อกลุ่มอาชีพและหน่วย
ภาครัฐ ศิริกัญญา แต้มสี ผู้สัมภาษณ์
- สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนกรมการพัฒนาชุมชนกลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน (2564) เรื่องการพัฒนาหมู่บ้าน สืบค้น
เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2565
- สุปรียา (12 01 2565) สัมภาษณ์ ผลกระทบของผู้บริโภค ศิริกัญญา แต้มสี ผู้สัมภาษณ์
- อำพร คำสุข (12 01 2565) สัมภาษณ์ การดำเนินงานของกรรมการและสมาชิกในกลุ่ม ศิริกัญญา แต้มสี ผู้สัมภาษณ์
- อุทิศ ทาหอม, จริญญา ดวดไธสง และอันธิกา คงประโคน (2561). แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหม บ้านหนองไทรงาม ตำบล
ชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารพัฒนศาสตร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561 สืบค้นเมื่อวันที่ 25
กุมภาพันธ์ 2565
- อุทิศ ทาหอม, จริญญา ดวดไธสง และอันธิกา คงประโคน (2561). แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองไทรงาม ตำบล
ชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565